

Forslag

til

Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om naturbeskyttelse og lov om vandløb

(Kvalitets- og sikkerhedssystemer på vandforsyninger, forlængelse af vandindvindingsrettigheder
og samtidig behandling af sager om ferskvandsdambrug)

§ 1

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1026 af 20. oktober 2008, som ændret ved § 38 i lov nr. 1336 af 19. oktober 2008 og § 1 i lov nr. 1402 af 27. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 22, *stk. 1*, affattes således:

»Tilladelser til vandindvinding meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år.
Tilladelser til indvinding af vand til vanding af landbrugsafgrøder med hensyn til grundvand kan dog højst gives for et tidsrum af 15 år og med hensyn til overfladevand højst for et tidsrum af 10 år.

2. I § 22 indsættes efter stk. 5, der bliver stk. 6, som nyt stykke:

»*Stk. 7.* Ministeren kan fastsætte regler om frister for fornyelser af tilladelser til vandindvinding.«

3. Efter § 56 indsættes:

»§ 56 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om driften af vandforsyningsanlæg.«

4. Efter § 74 b indsættes:

»§ 74 c. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser efter loven i bestemte typer af sager skal meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning, herunder om genoptagelse af tilladelser.«

5. I § 86, *stk. 2*, ændres »§ 19« to steder til: »§ 20«.

6. I § 86, *stk. 4, 1. punktum* indsættes efter »ikrafttræden«: »jf. dog § 86 a«.

7. Efter § 86 indsættes:

»§ 86 a. Rettigheder efter § 86, stk. 1 og 2, der efter § 86, stk. 4, gælder ved lovens ikrafttræden, gælder indtil 1 år efter den første vandplan i medfør af miljømålsloven er vedtaget.

§ 86 b. Endelige tilladelser til vandindvinding meddelt efter kap. 4, der udløber i perioden fra den 1. januar 2010 og inden den første vandplan i medfør af miljømålsloven er vedtaget, gælder indtil 1 år efter vedtagelsen af denne vandplan.«

§ 2

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006, som senest ændret ved lov nr. 251 af 31. marts 2009 foretages følgende ændringer:

1. I § 35, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter ”listevirksomheder”: ”, og at sager om godkendelse af bestemte listevirksomheder skal behandles og afgørelser meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning”.
2. I § 41 b, stk. 1, 2. pkt. ændres ”regelmæssigt” til: ”regelmæssigt eller samtidig med relevante afgørelser efter anden lovgivning”

§ 3

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008, som ændret ved § 31 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 70 a indsættes før »*Internationale forpligtelser*«:
»§ 70 b. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at bestemte typer af sager efter loven skal behandles og afgørelser meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning.«

§ 4

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1043 af 20. oktober 2008, som ændret ved § 39 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 70 a indsættes før »*Ekspropriation og erstatning*«:
»70 b. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at bestemte typer af sager efter loven skal behandles og afgørelser meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning.«

§ 5

Loven træder i kraft 1. januar 2010.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og lovforslagets baggrund
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1 Kvalitets- og sikkerhedssystemer på vandforsyningsanlæg
 - 2.1.1 Gældende ret
 - 2.1.2 Den foreslåede ordning
 - 2.2 Forlængelse af vandindvindingstilladelser og - rettigheder
 - 2.2.1 Gældende ret
 - 2.2.2 Den foreslåede ordning
 - 2.3 Godkendelser af dambrug
 - 2.3.1 Gældende ret
 - 2.3.2 Den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
 - 3.1 Økonomiske konsekvenser for det offentlige
 - 3.2 Administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
 - 4.1 Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet
 - 4.2 Administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer
9. Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

1. Indledning og lovforslagets baggrund

Dette lovforslag indeholder 3 hovedelementer:

- 1) Hjemmel til at kunne indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer på vandforsyninger for yderligere at imødegå risikoen for forurening af drikkevandet;
- 2) udskydelse af udløbstedspunktet for visse vandindvindingstilladelser og rettigheder for at skabe en bedre sammenhæng mellem udnyttelse af grundvandsressourcerne og den samlede vandplanlægning og
- 3) hjemmel til i dambrugssager at fastsætte regler om samtidig sagsbehandling for godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5, tilladelser efter vandforsyningsloven og vandløbsloven og dispensationer efter naturbeskyttelsesloven.

Lovforslaget giver miljøministeren bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om driften på vandforsyningsanlæg. Forslaget gør det muligt at fastsætte krav om at indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer på vandforsyningsanlæg. Hermed vil man kunne reducere risikoen for bl.a. mikrobiologisk forurening.

Forslaget har sin baggrund i, at der fra tid til anden registreres mikrobiologiske forureninger af drikkevandet på vandforsyningsanlæg. En arbejdsgruppe bestående af Miljøministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Dansk Vand – og Spildevandsforening (DANVA), Foreningen af Vandværker i Danmark (FVD) og Kommunernes Landsforening (KL) har foretaget en undersøgelse af, hvordan man bedre kan sikre sig mod mikrobiologisk forurening af drikkevandet.

Arbejdsgruppens anbefaling var blandt andet indførelse af ledelsessystemer på vandforsyningsanlæg. Miljøministeriet har herefter igangsat en undersøgelse, som nærmere skal belyse mulighederne og konsekvenserne ved indførelse af ledelsessystemer. Denne undersøgelse forventes at foreligge i juli 2009.

Indføring af ledelsessystemer i form af DDS - ”Dokumenteret Drikkevandssikkerhed” - på vandforsyningsanlæg blev også foreslået i forbindelse med 1. behandlingen af B 46 om sikring af rent drikkevand. B 46 havde bred støtte i Folketinget.

Det andet forslag skal gøre det muligt at udskyde kravet om fornyelse af en række vandindvindingstilladelser, der efter den gældende vandforsyningslov skal fornys inden 1. april 2010 til erstatning for tidligere opretholdt rettigheder og tilladelser til vandindvinding. Det samme gælder udskydelse af andre fornyelser af tilladelser til vandindvinding efter vandforsyningsloven. Årsagen til forslaget er at få udarbejdet disse nye vandindvindingstilladelser i sammenhæng og i forlængelse af de vandplaner, der skal udarbejdes i medfør af miljømålsloven. Miljømålsloven er en delvis gennemførelse af Rådets Direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (Vandrammedirektivet), der fastsætter planmæssige og processuelle regler for vandplanlægningen i Danmark. For hvert hovedvandopland – 23 i alt – skal der udarbejdes en samlet vandplan for alt overfladevand og grundvand indenfor hovedvandoplandet. For at skabe den nødvendige sammenhæng mellem den overordnede vandplanlægning, herunder udnyttelsen af grundvandsressourcerne til drikkevandsforsyning, foreslås det, at disse tilladelser først skal være meddelt senest 1 år efter den første vandplan er vedtaget. Forslaget vil give kommunerne bedre forudsætninger til at kunne fremme en bæredygtig anvendelse af grundvandsressourcerne og samtidig forbedre og beskytte vandmiljøernes tilstand.

Det tredje forslag har til formål at forenkle og effektivisere sagsbehandlingen af dambrugssager i kommunerne. Dambrugssagerne har hidtil været kendetegnet ved, at der træffes mange enkeltafgørelser efter lovgivningen på Miljøministeriets og Fødevareministeriets område. Dambrugserhvervet, KL, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforening har alle efterlyst en forenkling og effektivisering af sagsbehandlingen på området. En ansøgning om etablering og drift af et ferskvandsdambrug vil typisk medføre, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse efter vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven, planlovens VVM-regler og fiskeriloven. Desuden skal dambrugssagen i nogle tilfælde vurderes efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven. Ændringer eller udvidelser af et bestående dambrug vil ligeledes bringe en række af disse regler i spil.

Klagemyndigheden for afgørelser om dambrug efter miljølovgivningen er forskellig, afhængig af hvilken afgørelse der er tale om. Afgørelser efter naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven og planloven kan efter de gældende regler påklages til Naturklagenævnet, afgørelser efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven kan påklages til Miljøklagenævnet, afgørelser efter vandløbsloven kan påklages til By- og Landskabsstyrelsen, og afgørelser efter fiskeriloven kan påklages til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Mange afgørelser i dambrugssager påklages til klagemyndigheden af både dambrugeren og de grønne organisationer, som er tillagt klageret. På grund af den manglende samtidighed i sagsbehandlingen har dette betydet, at en række bestående dambrug fortsat ikke har en afklaring af deres samlede miljøforhold, hvorved spørgsmål om udvidelser af dambrugsdriften ikke har kunnet behandles på et kvalificeret grundlag. Dermed er en erhvervsudvikling af dambrugserhvervet blevet forsinket.

Med dette lovforslag er det hensigten at give miljøministeren mulighed for at fastsætte nærmere bestemmelser om samtidighed i sagsbehandlingen af dambrugssager. Der indføres i den forbindelse desuden et princip om regelmæssig revurdering af miljøgodkendelser af dambrug med højst 10 års interval, hvilket der dog allerede er hjemmel til i gældende lovgivning.

I dag bortfalder en vandindvindingstilladelse til dambrugsformål efter henholdsvis 10 og 15 år ifølge vandforsyningslovens § 22, afhængigt af om der er tale om en tilladelse til at udnytte overflade- eller grundvand. Med lovforslaget indføres samme maksimale gyldighedsperiode - 10 år - for begge typer af vandindvindingstilladelse til dambrug. Dette er en forudsætning for at kunne gennemføre generelle regler om, at kommunalbestyrelsen i konkrete miljøsager om dambrug skal koordinere afgørelser efter miljølove og anden relevante lovgivning. Målet er, at de relevante afgørelser kan meddeles på samme tidspunkt og også skal revurderes samtidigt, for derigennem at opnå en forenkling og effektivisering af kommunernes sagsbehandling.

Sideløbende med lovforslaget arbejdes der hen imod et elektronisk ansøgningssystem, der kan understøtte kommunerne i behandlingen af dambrugssager. Desuden er det planlagt at gennemføre ændringer af modeldambrugsbekendtgørelsen og ferskvandsdambrugsbekendtgørelsen med henblik på at indføre de seneste resultater af BAT – bedst tilgængelig teknologi – for at mindske forureningen fra dambrug. Endelig er der nedsat et Akvakulturudvalg med repræsentanter fra erhvervet, de grønne organisationer og relevante myndigheder, som inden udgangen af maj 2010 skal afgive en rapport om de langsigtede udviklingsmuligheder for dambruget.

2. Lovforslagets indhold

2.1 Kvalitets- og sikkerhedssystemer på vandforsyningsanlæg

2.1.1 Gældende ret

Efter gældende ret findes der ingen hjemmel til at kunne fastsætte regler om driften af vandforsyningsanlæg, herunder krav om indførelse af kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer. Indførelse af ledelsessystemer på vandforsyningsanlæg, blev foreslået af den nedsatte arbejdsgruppe bestående af Miljøministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, DANVA, FVD og KL, der havde til opgave at undersøge hvordan mikrobiologiske vandforureninger kan forhindres. Miljøministeriet har i forlængelse heraf igangsat en yderligere undersøgelse, der nærmere skal belyse mulighederne og konsekvenserne ved indførelse af ledelsessystemer. Den vil blandt andet indeholde en vurdering af, hvilke minimumskriterier der skal indgå i et ledelsessystem, og om disse skal gradueres afhængig af vandforsyningsanlæggets størrelse. DANVA og FVD er inddraget i denne undersøgelse, og det forventes, at den vil foreligge juli 2009.

2.1.2 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at give ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om driften af vandforsyningsanlæg. Bemyndigelsen vil gøre det muligt, at kunne indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer. Indføring af ledelsessystemer kan bidrage til at reducere risikoen for mikrobiologisk forurening af drikkevandet.

Ved ledelsessystemer forstås indførelse af faste procedurer på vandforsyningsanlæg med fokus på produktkvalitet. Det kan f.eks. betyde, at forsyningen først formulerer en række mål for

vandkvaliteten eller for forbedringen af denne. Herefter gennemføres en risikoanalyse, så evt. forhold, der kan kompromittere målene, identificeres. Der udarbejdes en plan, hvori styring i forhold til de vigtigste risici beskrives og følges. Systemet skal dokumenteres, og der skal føres systemkontrol. En fast del af et ledelsessystem er egenkontrol.

Før bemyndigelsen vil blive udnyttet, vil ministeren inddrage Folketingets politiske partier. Reglerne om driften på vandforsyningsanlæg vil blive fastsat i en bekendtgørelse. Udarbejdelse af reglernes indhold og rækkevidde vil bl.a. være baseret på de resultater, som den igangværende undersøgelse vil fremdrage.

2.2 Udskydelse af vandindvindingstilladelser og - rettigheder

2.2.1 Gældende ret

Efter gældende ret er tilladelser og rettigheder til indvinding af grundvand, der eksisterede før lovens ikrafttræden, og som ikke er begrænsede efter andre bestemmelser i lovgivningen og ikke anvendes til vanding af marker eller til dambrug, kun gyldig i 30 år efter lovens ikrafttræden. Dette betyder at disse tilladelser og rettigheder skal fornyes inden 1. april 2010. Denne bestemmelse har sin baggrund i, at man ville indføre en fremtidig tidsbegrænsning for samtlige tilladelser til vandindvinding. Med tidsbegrænsningen ville man opnå en bedre styring af grundvandsressourcernes benyttelse. For at tidsbegrænse allerede eksisterende tilladelser og rettigheder, der ikke havde nogen tidsbegrænsning, indførte man denne bestemmelse om, at disse fortsat var gyldige for et tidsrum af 30 år efter lovens ikrafttræden.

Danmark er i medfør af miljømålsloven, som implementerer 1. fase af Vandrammedirektivet, forpligtet til at opfylde en række konkrete miljømål. Herunder igennem vandplanlægning forebygge yderligere forringelse og beskytte og forbedre vandmiljøernes tilstand og fremme bæredygtig vandanvendelse, baseret på langsigtet beskyttelse af tilgængelige vandressourcer, herunder grundvandsressourcerne. I forbindelse med vandplanlægningen udarbejdes og vedtages vandplaner for de 23 hovedvandoplande, hvorefter disse planer derefter vil blive samlet i en sammenfattende vandplan på vanddistriktsniveau. Efter udløb af høringsfristen efter miljømålslovens § 29, stk. 3, vedtages vandplanerne jf. § 29, stk. 4. Vandplanerne fungerer herefter som overordnet ramme, hvilket de kommunale, regionale og statslige myndigheder skal lægge til grund ved udøvelsen af deres beføjelser. Kommunerne skal bl.a. på baggrund af vandplanerne indarbejde den konkrete og lokale indsats i de kommunale handleplaner. For at kunne opfylde miljømålene kan det udover den konkrete og lokale indsats være nødvendigt at foretage en prioritering af vandressourcernes anvendelse. I forskellige hovedvandoplande med dårlig tilstand i vandmiljøerne kan det af den grund i fremtiden være nødvendigt at indskrænke eller give afslag på vandindvindingstilladelser til forskellige formål til f.eks. landbrug, dambrug og i nogle tilfælde drikkevandsforsyning.

2.2.2 Den foreslåede ordning

For at sikre, at fremtidige vandindvindingstilladelser hviler på et grundlag, hvor der kan tages højde for de kommende vandplaner, foreslås fristen efter gældende ret og for de tilladelser, der udløber i perioden efter 1. januar 2010 og inden vedtagelsen af de første vandplaner, derfor udskudt til senest 1 år efter de første vandplaner for hovedvandoplandene er udarbejdet og vedtaget. Kommunerne vil dermed have bedre forudsætninger til at kunne foretage den nødvendige prioritering af grundvandsressourcernes anvendelse og behandling af ansøgninger om en vandindvindingstilladelse og samtidig kunne opfylde forpligtelserne i medfør af miljømålsloven.

Der verserer imidlertid en række klagesager over sådanne vandindvindingstilladelser. Det findes ikke rimeligt, at påklagede vandindvindingstilladelser eller tilladelser, hvor klagefristen endnu ikke er udløbet, forlænges ved lov, førend klagefristen er udløbet. På denne baggrund foreslås det, at forlængelsen ikke omfatter tilladelser, der ikke er endeligt afgjort i det administrative system.

2.3 Sager om dambrug

2.3.1 Gældende ret

Vandforsyningsloven

Vandforsyningslovens § 22, stk. 1, fastsætter, at en tilladelse til vandindvinding højst kan gives for et tidsrum af 15 år med hensyn til grundvand og højst 10 år med hensyn til overfladevand. En vandindvindingstilladelse bortfalder efter de fastsatte frister og skal efter vandforsyningslovens § 22, stk. 2 herefter meddeles på ny i det omfang, der fortsat er behov for vandindvinding, medmindre samfundsmæssige hensyn, jf. §§ 1 og 2, er til hinder herfor.

Miljøbeskyttelsesloven

Et ferskvandsdambrug er en listevirksomhed, der er omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 1, hvilket betyder, at det ikke må anlægges eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Det samme gælder ved udvidelser eller ændringer, som indebærer forøget forurening.

For bestående ferskvandsdambrug, der ikke havde en samlet godkendelse i 1992, fastsatte bekendtgørelse nr. 532 af 20. juni 1992 om indkaldelse af ansøgninger om godkendelse af bestående listevirksomheder (med senere ændring i 1998) den 1. januar 1999 som frist for at indsende en ansøgning om miljøgodkendelse.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1325 af 20. december 2006 om ferskvandsdambrug anvendes som udgangspunkt for en miljøgodkendelse. Desuden gælder reglerne om foderkvoter, indretning og drift, egenkontrol m.m. i dambrugsbekendtgørelsen direkte i forhold til de dambrug, som endnu ikke har fået meddelt en miljøgodkendelse. Af bekendtgørelsens § 1, stk. 3 fremgår, på hvilke punkter og i hvilket omfang dambrugsbekendtgørelsen kan fraviges i forbindelse med godkendelse. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår herfor i den enkelte godkendelse i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens § 34.

Endvidere er det i dambrugsbekendtgørelsen præciseret, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at kommunalbestyrelsen ved meddelelse af godkendelse af dambrug skal sikre, at hensynet til de berørte vandområder varetages, herunder at kvalitetsmålsætninger for vandløb og søer opfyldes. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår, der sikrer, at anvendelsen af medicin og hjælpestoffer ikke indebærer fare for påvirkning af omgivelserne i forbindelse med udledning af spildevandet.

Kommunalbestyrelsen kan desuden stille krav til dambruget om begrænsning af forureningen på basis af principperne om renere teknologi og miljøbeskyttende foranstaltninger. Der fastsættes krav til indretning og drift svarende til det forureningsniveau, der er opnåeligt ved anvendelse af den rene mulige teknologi.

En godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven er ikke tidsbegrænset i modsætning til en tilladelse efter vandforsyningslovens § 20. Miljømyndigheden kan efter udløbet af retsbeskyttelsesperioden tage en miljøgodkendelse til et ferskvandsdambrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, jf. miljøbeskyttelseslovens § 41 b, når

listevirksomheden medfører væsentlig mere forurening, end der ville forekomme ved anvendelse af mindst forurenende teknologi eller bedst mulig rensning. Hvis forureningen ikke kan afhjælpes, kan der nedlægges forbud mod fortsat drift, og virksomheden kan eventuelt forlanges fjernet.

Indtil der er forløbet 8 år efter at miljøgodkendelsen er meddelt, må der som udgangspunkt ikke meddeles påbud eller forbud efter § 41. Hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssig skadevirkning, som ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, forureningen i øvrigt går ud over, hvad der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, eller væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, skal tilsynsmyndigheden dog tage miljøgodkendelsen op til revurdering, jf. miljøbeskyttelseslovens § 41 a, stk. 2, uanset at retsbeskyttelsen ikke er udløbet.

Såvel i forbindelse med afgørelser om miljøgodkendelse som ved revurderinger skal hensynet til Natura 2000-områder indgå, jf. nedenfor.

VVM-regler og dambrug

Forud for etablering eller ændring af et dambrug samt i forbindelse med en miljøgodkendelse eller tilladelse til en vandindvinding til dambrugsformål, skal den, der ønsker etableringen eller tilladelsen, anmelde dette til kommunen jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning. På grundlag af anmeldelsen gennemfører kommunen en VVM-screening,.

Hvis VVM-screeningen fører frem til, at det anmeldte projekt eller den ansøgte vandindvinding må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, skal der derefter gennemføres en VVM-vurdering i henhold til planlovens regler herom, inden der må gives en tilladelse i henhold til VVM-bekendtgørelsens § 9, miljøbeskyttelsesloven § 33 eller vandforsyningslovens § 20. VVM-tilladelser er ligesom tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven omfattet af reglerne i habitatbekendtgørelsen, jf. nedenfor.

En VVM-screening og en eventuel VVM-vurdering foretages ifølge gældende regler således altid forud for en eventuel meddelelse af vandindvindingsstilladelsen og miljøgodkendelsen. Det følger endvidere af bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed, at et forslag til miljøgodkendelse af et VVM-pligtigt anlæg skal offentliggøres samtidig med forslag til kommuneplanretningslinier efter planloven. Der foreslås ingen ændringer af VVM-reglerne i lovforslaget.

Vandplaner og dambrug

Som ovenfor beskrevet sætter vandplanerne, der udarbejdes i medfør af miljømålsloven, de administrative rammer for myndighedernes udøvelse af beføjelser og for planlægningen efter anden lovgivning, herunder vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven og planloven. Det betyder at vandplanerne udgør den administrative ramme for miljøgodkendelser for listevirksomheder, der gives efter miljøbeskyttelsesloven. For eksempel kan der ikke gives en udledningstilladelse, hvis denne udledning er uforenelig med de fastsatte miljømål eller i øvrigt vil være i uoverensstemmelse med de konkrete og lokale tiltag, der følger af indsatsprogrammet. For et dambrug, hvis udledning af forurenende stoffer fastlægges i miljøgodkendelsen efter miljøbeskyttelsesloven, kan det i et vandopland, hvor der viser sig behov for reduktioner af kvælstof, nitrat eller medicin og hjælpestoffer, betyde, at det er nødvendigt at indføre strengere

vilkår i miljøgodkendelsen for dambruget. Strengere krav kan dog først stilles til dambruget efter at de 8 år – retsbeskyttelsesperioden - er udløbet. Der kan dog meddeles påbud på et tidligere tidspunkt, såfremt betingelserne for at meddele et påbud efter § 41 a, stk. 2, er til stede, jf. ovenfor. Et ændret plangrundlag for eksempel i form af en vedtaget vandplan er ikke i sig selv en begrundelse for at meddele et påbud efter § 41 a, stk. 2.

I et hovedvandopland, hvor det viser sig at være vanskeligt at opfylde miljømålene, eller hvor andre samfundsmæssige hensyn taler for det, kan det udover de konkrete tiltag være nødvendigt at foretage en prioritering af vandressourcernes anvendelse. Denne prioritering kan betyde, at en vandindvindingstilladelse til et dambrug efter vandforsyningsloven ikke kan gives.

Natura 2000-områder

Det følger af reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen), at hvis et ansøgt dambrug vurderes at kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af dambrugets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Konsekvensvurdering skal tage udgangspunkt i dambrugets påvirkning – i sig selv og i forbindelse med andre projekter - af de naturtyper og arter, som området er udpeget for at beskytte. Kun hvis det kan udelukkes, at det ansøgte vil skade området, kan der gives tilladelse. Tilsvarende gælder for ansøgninger om tilladelse til vandindvinding, også hvis der søges om en fornyet tilladelse.

Bevaringsmålsætningen fastsættes i den statslige Natura 2000-plan. Indtil den foreligger, gælder habitatdirektivets generelle målsætning om gunstig bevaringsstatus.

Det følger endvidere af habitatbekendtgørelsen, at der ikke kan gives tilladelse til projekter, der kan beskadige eller ødelægge visse beskyttede dyrearters yngle- eller rasteområder eller ødelægge de beskyttede plantearter.

Der er meget begrænsede muligheder for at fravige beskyttelsen.

Ifølge gældende regler skal der således både for nye dambrug og for eksisterende dambrug, der søger om fornyet vandindvindingstilladelse eller udvidet eller ændret miljøgodkendelse gennemføres en vurdering i forhold til habitatdirektivets forpligtelser forud for, at en eventuel tilladelse meddeles efter vandforsynings- og miljøbeskyttelsesloven. Lovforslaget medfører ingen ændringer heraf.

Naturbeskyttelsesloven

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af beskyttede naturtyper, herunder vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Forbuddet mod tilstandsændringer gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra § 3, jfr. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3.

Etablering og ændringer af dambrug kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, hvis det ansøgte medfører ændringer i tilstanden af beskyttede naturtyper. Hvis ikke der kan opnås dispensation, kan dambruget ikke etableres eller udvides som ansøgt.

Vandløbslov

Som led i vandindvindingen er der ved mange dambrug etableret stemmeværker på grundlag af meddelte tidsubegrænsede tilladelse efter vandløbsloven. Tilladelse til anlæg af stemmeværker gives efter vandløbslovens § 48. Tilladelsen er ikke tidsbegrænset i modsætning til vandindvindingstilladelsen efter vandforsyningsloven. Indpumpning af vand uden brug af stemmeværk behandles kun efter vandforsyningsloven, uanset om der er tale om overfladevand eller grundvand.

Efter vandløbslovens § 50 kan vandløbsmyndigheden påbyde stemmeværker nedlagt, hvis de er til væsentlig skade for vandløbskvaliteten. Der ydes erstatning til dambruget, hvis det lider tab ved nedlæggelsen af stemmeværket.

2.3.2 Den foreslåede ordning

Samtidig sagsbehandling af dambrugssager efter natur- og miljølove og andre regler

Med forslaget ændres vandforsyningslovens § 22, således at der indføres et tidsrum på maksimalt 10 år for vandindvindingstilladelse i relation til grundvand, så det kommer til at svare til, hvad der i dag gælder for indvinding af overfladevand til dambrug.

Desuden udvides den gældende hjemmel i miljøbeskyttelsesloven til at fastsætte regler om regelmæssig revurdering af miljøgodkendelser til – udover at fastsætte et maksimalt tidsinterval – til også at kunne fastsætte, at dette skal ske samtidig med, at vandindvindingstilladelsen bortfalder.

Med det formål at forenkle og strømline sagsbehandlingen af dambrugssager foreslås endvidere, at der indføres bemyndigelser i relevante natur- og miljølove for at sikre en samtidig sagsbehandling. Kommunerne skal i fremtiden i forbindelse med, at en miljøgodkendelse til et nyt dambrug meddeles efter miljøbeskyttelseslovens regler samtidigt behandle sagen og meddele tilladelse efter vandforsyningslovens § 20, og i det omfang, det er relevant, desuden meddele tilladelse efter vandløbsloven og dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Forskellige situationer skal reguleres i en kommende bekendtgørelse med henblik på at sikre en forenkling af sagsbehandlingen af dambrugssager og en samtidighed i de vigtigste afgørelser om dambrug:

Nye dambrug

Ved nyanlæg af et dambrug vil kommunalbestyrelsen i en kommende bekendtgørelse blive pålagt at foretage samtidig og koordineret sagsbehandling af godkendelser og tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven, og efter behov efter regler i naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven.

VVM-screening og evt. VVM-vurdering gennemføres ifølge gældende regler forud for meddelelsen af vandindvindingstilladelse og miljøgodkendelse og en eventuel VVM-tilladelse. Disse regler ændres ikke med lovforslaget. Desuden skal der som hidtil gennemføres en habitatkonsekvensvurdering, hvis dambruget ansøges om at blive etableret i et Natura-2000-område.

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 78 a, at en miljøgodkendelse bortfalder, hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Forløber der således mere end tre år, førend en udløbet vandindvindingstilladelse fornys, forudsætter en opstart af dambruget således, at der også indgives ny ansøgning om miljøgodkendelse.

Eksisterende dambrug

Der er ca. 250 aktive ferskvandsdambrug, hvoraf ca. 130 har en miljøgodkendelse. Ca. 230 brug udnytter overfladevand. Alle disse dambrug har en vandindvindingstilladelse, som formentlig er meddelt dem i 2005 eller 2006.

Som det fremgår ovenfor i afsnit 2.3.1 om gældende ret, er der forskellige regler for, hvornår en vandindvindingstilladelse udløber, og hvornår der kan gribes ind i en meddelt miljøgodkendelse. Hertil kommer, at en lang række dambrug endnu ikke har en miljøgodkendelse, og således i dag alene er reguleret af dambrugsbekendtgørelsen og en vandindvindingstilladelse.

I den typiske dambrugssag er der således ikke i dag tidsmæssigt sammenfald mellem udstedelse af en miljøgodkendelse eller retsbeskyttelsesperiodens udløb på 8 år i en evt. meddelt miljøgodkendelse og tidspunktet for bortfald af vandindvindingstilladelse. Samtidig sagsbehandling i samtlige sager vil således kun kunne indføres over en årrække, afhængig af den aktuelle regulering af det enkelte dambrug.

Miljøklagenævnet har i sin nyere praksis indsat vilkår i vandindvindingstilladelsen om, at den tilladte vandmængde kan begrænses i forbindelse med behandling af en miljøgodkendelse m.v. Gennem vejledning til kommunerne vil Miljøstyrelsen anbefale, at denne praksis anvendes i fremtidige og verserende vandindvindingssager, der behandles af kommunerne som første instans. Når en vandindvindingstilladelse indeholder et sådant vilkår, vil der således allerede efter gældende ret være hjemmel til at tage vandindvindingstilladelsen op, når dambruget enten får en ny miljøgodkendelse, eller hvor miljøgodkendelsen skal revurderes.

Reguleringen efter miljøbeskyttelsesloven, hvad enten der er tale om dambrug, der er reguleret alene af dambrugsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1325 af 20. december 2006 om ferskvandsdambrug), eller som har en miljøgodkendelse, medfører enten direkte eller indirekte en begrænsning i vandforbruget. Der vil således være fastsat vilkår om, hvor meget vand, der må udledes fra dambruget – og dermed indirekte, hvor meget vand der må indtages i dambruget. Og i miljøgodkendelser efter modeldambrugsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1327 af 20. november 2006 om modeldambrug) vil det direkte være fastsat, hvor meget vand, der må indtages. Det vil derfor være i strid med dambrugets regulering efter miljøbeskyttelsesloven at anvende mere vand end direkte eller indirekte fastsat via de generelle regler eller en konkret miljøgodkendelse. Hertil kommer, at det vil være i strid med vandindvindingstilladelsen at anvende denne til et væsentlig ændret formål uden en fornyet vurdering efter vandforsyningsloven, jf. denne lovs § 33.

På denne baggrund er det vurderingen, at et indgreb i en bestående vandindvindingstilladelse normalt kan ske, uanset at der er meddelt en tidsbegrænset vandindvindingstilladelse, uden at indgrebet vil være ekspropriativt. Der foreslås derfor indført en hjemmel hertil i vandforsyningsloven. Der vil dog naturligvis altid skulle ske en konkret vurdering af den konkrete regulering af dambruget, og den fornyede vurdering af vandindvindingstilladelsen vil alene kunne ske, således at den tilpasses i forhold til en verserende sag (ny miljøgodkendelse eller revurdering af miljøgodkendelsen) efter miljøbeskyttelsesloven.

Samtidig sagsbehandling af vandindvindingstilladelse og regulering efter miljøbeskyttelsesloven vil herefter kunne gennemføres, første gang der skal ske en sagsbehandling af dambruget efter miljøbeskyttelsesloven, enten ved udstedelse af en ny miljøgodkendelse til et dambrug, som endnu ikke har en miljøgodkendelse, i forbindelse med at dambrugeren ønsker at omlægge eller udvide produktionen på en måde, der kræver en ny miljøgodkendelse eller i forbindelse med revurdering af en meddelt miljøgodkendelse.

Udløber vandindvindingstilladelsen før den 8-årige retsbeskyttelse af en meddelt miljøgodkendelse, vil miljøgodkendelsen normalt ikke kunne tages op samtidig med den fornyede behandling af vandindvindingstilladelsen. I disse situationer må der i afgørelsen efter vandforsyningsloven indsættes et vilkår om, at denne tages op, når miljøgodkendelsen skal revurderes

De fleste endeligt afgjorte vandindvindingstilladelser udløber i 2015 eller 2016. På dette tidspunkt må det forventes, at der i mange tilfælde eksisterer miljøgodkendelser, hvor retsbeskyttelsen endnu ikke er udløbet. Samtidig sagsbehandling vil således først kunne sikres trinvist herefter.

Der er ingen retsbeskyttelse i tilknytning til revurdering af en miljøgodkendelse, uanset om en sådan måtte have medført et påbud, som skærper vilkårene for dambrugets drift. Efter retsbeskyttelsens udløb vil det således som udgangspunkt være muligt at sikre en samtidighed med udløbet af en vandindvindingstilladelse, uanset hvornår en revurdering senest har fundet sted.

Vandløbsloven og Naturbeskyttelsesloven

I sager om førstegangstilladelser til dambrug skal der, når det er relevant, gives tilladelse til anlæg af stemmeværk efter vandløbslovens § 48 og meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, inden det ansøgte dambrug kan realiseres. Hvis der ikke kan opnås tilladelse og dispensation, kan dambruget ikke etableres som ansøgt. Senere ændringer af dambruget – eksempelvis efter en 10-årig revurderingsperiode – der indebærer tilstandsændringer af beskyttede naturtyper, forudsætter, at der på ny søges og meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Dette skal i givet fald også ske senest samtidigt med, at kommunen behandler de øvrige tilladelser, der er nødvendige for dambruget.

Med forslaget indsættes i vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven en hjemmel for miljøministeren til at fastsætte regler om samtidighed i sagsbehandlingen, således at sager efter disse love skal behandles og afgørelse træffes samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning.

I forbindelse med udstedelsen af en samlet bekendtgørelse om ferskvandsdambrug, tænkes hjemlen anvendt til at fastsætte regler om, at sager om tilladelse til anlæg af stemmeværk efter vandløbslovens § 48 og dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 i dambrugssager skal behandles og afgøres samtidig med afgørelser til samme dambrug efter anden relevant lovgivning.

Det forventes endvidere fastsat, at kommunalbestyrelsen i afgørelser vedr. ferskvandsdambrug skal fastsætte, at en revurdering af de pågældende afgørelser kan ske samtidigt med, at vandindvindingstilladelsen bortfalder senest 10 år efter at den er meddelt.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1 Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget om at indføre en hjemmel til at kunne indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer på vandforsyninger og en senere udnyttelse af denne hjemmel skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Forslaget om udskydelse af udløbstidspunktet for tidligere opretholdte vandindvindingstilladelser og rettigheder, der efter gældende regler udløber 1. april 2010, og for de tilladelser, der udløber i perioden efter 1. januar 2010 og inden den første vandplan er vedtaget, skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige. Der er tale om en opgave, som kommunerne allerede varetager, og der er blot tale om en mindre tidsmæssig udskydelse.

Forslaget om ændringer af miljølovgivningen på dambrugsområdet vil give en løbende effektiviseringsgevinst på sagsbehandlingen i kommunerne, der dog først begynder at få fuld effekt i 2016. Gevinsten skyldes primært, at der er stort sammenfald mellem de miljøvurderinger, der skal foretages ift. de forskellige afgørelser om godkendelse, tilladelse og dispensation for et dambrug. Til gengæld vil der være en øget udgift for kommunerne til det øgede antal sager, der kommer ved at nedsætte gyldighedsperioden fra 15 til 10 år på grundvandssager.

Der vil generelt kunne forventes, at det samlede lovforslag giver en besparelse for Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet på under 0,2 årsværk.

3.2 De administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om at indføre en hjemmel til at kunne indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer på vandforsyninger og en senere udnyttelse af denne hjemmel, samt forslaget om at udskyde udløbstidspunktet for en række vandindvindingstilladelser, skønnes ikke at have administrative konsekvenser for det offentlige.

Hvad angår forslaget om samtidig sagsbehandling af dambrug vil det medføre en bedre kvalitet i afgørelserne, da relevante natur- og miljøhensyn inddrages samtidigt.

Med hensyn til kravet om, at dambrugssager skal revurderes senest hvert 10. år, medfører dette en begrænsning af selvstyret for kommunerne med hensyn til muligheden for at prioritere miljøopgaver i forhold til hinanden. Men der er tale om en meget lille begrænsning, da der ifølge miljøbeskyttelsesloven i forvejen eksisterer en pligt til at gennemføre løbende tilsyn, sikre at lovens regler overholdes, og at tage en miljøgodkendelse op til revurdering med jævne mellemrum. I forbindelse med udarbejdelse af en vejledning om kommunernes sagsbehandling af dambrugssager fra 2008 var der allerede en intention om at indføre samtidig sagsbehandling i dambrugssager. Denne intention har KL har været enig i, men den er ikke praksis i de fleste kommuner.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

4.1 Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget om at indføre en hjemmel til at kunne indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer på vandforsyninger medfører ikke i sig selv i økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. En senere udnyttelse af bemyndigelsen vil dog medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Indførelse af ledelsessystemer vil medføre øgede omkostninger for vandforsyningerne. Da vandforsyninger bliver drevet efter ”hvile-i-sig-selv”-princippet, vil de øgede udgifter ved indførelse af ledelsessystemer blive dækket af en mindre prisstigning på vand. Størrelsesordenen af denne prisstigning afhænger af forskellige faktorer. Bl.a. hvor stor og

avanceret vandforsyningen er, hvor avanceret det indførte ledelsessystem vil være, om vandforsyningen har et omfattende kontrolsystem eller starter fra bunden og om indførelsen bistås af konsulenter eller vandforsyningen selv står for denne proces. En vandprisstigning vil for virksomheder, hvor der indgå vand i produktionen, medføre forhøjede produktionsomkostninger. Forslaget om udskydelse af tidligere opretholdte vandindvindingstilladelser og rettigheder, der efter gældende regler udløber 1. april 2010, og udskydelse af de tilladelser, der udløber efter lovens ikrafttræden, skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget om ændringer af miljølovgivningen på dambrugsområdet vil give en løbende effektiviseringsgevinst på sagsbehandlingen for erhvervslivet, der dog først begynder at få fuld effekt i 2016. Gevinsten skyldes primært, at der er stort sammenfald mellem de oplysninger, der skal fremsendes til kommunernes miljøvurderinger, der skal foretages ift. de forskellige afgørelser om godkendelse, tilladelse og dispensation for et dambrug, og som samles i tid. Desuden giver den samtidige sagsbehandling en sikrere planlægningshorisont for erhvervet, som dog ikke kan kvantificeres. Den samlede gevinst er opgjort til 112.000 kr./ år (først med fuld virkning fra 2016), der følger af et fald i brugerbetaling efter miljøbeskyttelsesloven.

4.2 Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget om at indføre en hjemmel til at kunne indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer på vandforsyninger og en senere udnyttelse af denne hjemmel, samt forslaget om at udskyde bortfaldstidspunktet for en række vandindvindingstilladelser, skønnes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget om ændringer af miljølovgivningen på dambrugsområdet vil give en løbende effektiviseringsgevinst på sagsbehandlingen for erhvervslivet, der dog først begynder at få fuld effekt i 2016. Gevinsten skyldes primært, at der er stort sammenfald mellem de oplysninger, der skal fremsendes til kommunernes miljøvurderinger, der skal foretages i forhold til de forskellige afgørelser om godkendelse, tilladelse og dispensation for et dambrug. Der vil dog være en øget udgift, der følger af at nedsætte gyldighedsperioden fra 15 til 10 år på grundvandssager. Samlet giver det en besparelse, der er opgjort til 725 timer/år (først med fuld virkning fra 2016).

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om at indføre en hjemmel til at kunne indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer i form af ledelsessystemer på vandforsyninger og en senere udnyttelse af denne hjemmel, forslaget om at udskyde udløbstidspunktet for en række vandindvindingstilladelser, samt en forenkling og effektivisering af dambrugssager, skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Forslaget om udskyde udløbstidspunktet for tidligere opretholdte vandindvindingstilladelser og rettigheder, der efter gældende regler udløber 1. april 2010, og udskydelse af de tilladelser, der udløber i perioden efter 1. januar 2010 og inden vedtagelsen af den første vandplan, skønnes at have positive miljømæssige konsekvenser. Med forslaget kan der opnås en sammenhæng mellem de nye tilladelser og de vedtagne vandplaner. Dette vil resultere i, at man kan foretage en samlet vurdering og prioritering, der både tilgodeser vandforsyningsinteresser og beskyttelsen af vandmiljøet.

Hvad angår forslaget om forenkling og effektivisering af dambrugssager vil det bidrage til, at dambrugenes samlede natur- og miljøforhold bliver vurderet samtidigt i takt med, at vandindvindingstilladelserne udløber. De fleste udløber i 2015/2016. En samlet vurdering af

dambrugets miljø- og naturforhold vil give mulighed for at indføre miljømæssige forbedringer. I takt med at miljøgodkendelserne meddeles eller revurderes hvert 10. år, vil miljøkrav om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi, der kan nedsætte spildevandsudledningen af blandt andet kvælstof og medicin og hjælpestoffer fra dambrugene blive indført. Ved en samtidig sagsbehandling af vandindvindingstilladelsen vil mængden af det tilladte forbrug af vand kunne nedsættes ved, at der indføres renere teknologi som led i miljøgodkendelsen, hvilket vil være til gavn for vandløbene.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget skal i høring hos: Advokatrådet/Advokatsamfundet, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Brøndejerforening, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, DANVA, DTU Aqua, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Finansministeriet, Forbrugerrådet, Foreningen af Naturfredningsnævnsformænd i Danmark, FVD, GEUS, Hedeselskabet, Kommunernes Landsforening, Landbrugsrådet, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling,

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ad forslag 3) Mindre ressourcebesparelse i kommunerne	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ad forslag 3) Mere rationel sagsgang og bedre afgørelser	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ad forslag 3) Bedre sammenhæng i godkendelser/afgørelser Ca. 112.000 kr./år	Ad forslag 1) Mindre prisstigning på vand
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen Ad forslag 3) Ca. 725 timer/år	Ingen Ad forslag 3) Ca. 45 timer
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ad forslag 2) Samlet vurdering og prioritering af benyttelsen af vandressourcerne, der tilgodeser beskyttelsen af vandmiljøet Ad forslag 3) Mere	Ingen

	sammenhængende godkendelser/tilladelser giver bedre mulighed for at indføre renere miljøteknologi og bedre overblik over miljøkonsekvenser.	
Forholdet til EU-retten	Indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med lovforslaget indføres samme maksimale gyldighedsperiode - 10 år - for vandindvindingstilladelser for såvel overfladevand som grundvand til dambrug. Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der forventes udstedt regler efter miljøbeskyttelsesloven om, at miljøgodkendelser til dambrug skal revurderes senest hvert 10 år med henblik på at sikre samtidig sagsbehandling.

Til nr. 2

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om frister for fornyelser af tilladelser til vandindvinding. Forslaget gør det muligt, at fastsætte ansøgningsfrister i forbindelse med vandindvindingstilladelser der udløber.

Til nr. 3

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om driften på vandforsyningsanlæg. Forslaget gør det muligt, at fastsætte krav om indførelse af ledelsessystemer bl.a. med henblik på, at reducere risikoen for mikrobiologisk forurening af drikkevandet.

Til nr. 4

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at afgørelser efter loven i bestemte typer af sager skal meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede nye § 22, stk. 6, (lovforslagets nr. 2 ovenfor), hvorefter der kan fastsættes frister for indgivelse af ansøgninger om vandindvindingstilladelser.

Hjemlerne forventes – sammen med de øvrige hjemler i lovforslaget - anvendt til udstedelse af en samlet bekendtgørelse om ferskvandsdambrug, der skal forenkle og effektivisere sagsbehandlingen vedr. dambrug. Der forventes således fastsat regler om, at for dambrug, der søges etableret, ændret eller udvidet efter lovens ikrafttræden, skal kommunalbestyrelsen behandle dambrugssagerne og træffe samtidig afgørelse efter vandforsyningsloven, efter kapitel 5 om listevirksomhed i henhold til miljøbeskyttelsesloven, og hvis det er relevant dispensationer efter naturbeskyttelsesloven og afgørelser og dispensationer efter vandløbsloven. Herved sikres, at alle relevante natur- og miljøhensyn i den forudgående sagsbehandling inddrages i en samlet afvejning af dambrugets påvirkning på natur og miljø. For eksisterende dambrug, se bemærkningerne til § 35, stk. 2 nedenfor i de specielle bemærkninger.

Hjemlen tænkes også anvendt til at udstede regler om genoptagelse af vandindvindingstilladelsen, samtidigt med, at en miljøgodkendelse meddeles eller revurderes. Der vil dog naturligvis altid skulle ske en konkret vurdering af den konkrete regulering af dambruget, og den fornyede vurdering af vandindvindingstilladelsen vil alene kunne ske, således at den tilpasses i forhold til en verserende sag (ny miljøgodkendelse eller revurdering af miljøgodkendelsen) efter miljøbeskyttelsesloven

Til nr. 5

Ændringen er en nødvendig konsekvens af, at § 19 ved lov nr. 570 af 24. juni 2005 blev ophævet og indholdet overført til § 20.

Til nr. 6

Ændringen er en nødvendig konsekvens for at indføre § 86 a, jf. bemærkningerne til nr. 7.

Til nr. 7

Det foreslås, at de vandindvindingstilladelser, der skulle meddeles inden 1. april 2010 til erstatning for tidligere tilladelser og rettigheder før lovens ikrafttræden, jf. lovens § 86, stk. 1, først skal foreligge senest et år efter den første vandplan i medfør af miljømålsloven er vedtaget. Der et tale om vandplanen for det pågældende hovedvandopland, som vandindvindingen befinder sig i. Yderligere vil vedtagelsestidspunktet være det tidspunkt hvor vandplanerne vedtages efter miljømålsloven § 29, stk. 4.

Det foreslås, at bortfaldstidspunktet for vandindvindingstilladelser meddelt efter lovens kap. 4, det vil sige både vandindvindingstilladelser, der er meddelt af kommunalbestyrelsen før 1. januar 2007 efter den tidligere § 19 og tilladelser efter § 20, og som udløber i perioden efter den 1. januar 2010 og før vandplanerne er vedtaget, udskydes til 1 år efter vedtagelsen af vandplanen.

Dog foreslås det, at denne lovmæssige forlængelse ikke skal gælde for tilladelser, hvorom der verserer klagesager, eller førend klagefristen er udløbet. Bestemmelsen finder således alene anvendelse for endelige tilladelser, d.v.s. tilladelser, der er endeligt afgjort i det administrative system.

Til § 2

Til nr. 1

Bestemmelsen bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om samtidig sagsbehandling. Hjemlen tænkes sammen med de øvrige nye hjemler i lovforslaget anvendt til udstedelse af en samlet bekendtgørelse om ferskvandsdambrug.

Der forventes fastsat regler om, at en ansøgning om miljøgodkendelse af ferskvandsdambrug ikke kan behandles førend ansøgninger efter vandforsyningslovens § 20, og i det omfang det er relevant desuden ansøgning om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, vandløbslovens §§ 48 og 50 om stemmeværker. Dette vil sikre, at alle relevante natur- og miljøhensyn inddrages i en samlet afvejning af dambrugets påvirkning af natur og miljø i sagsbehandlingen.

Desuden forventes der fastsat regler om, at godkendelsen af ferskvandsdambrug efter miljøbeskyttelsesloven skal meddeles samtidigt med, at der træffes afgørelse efter de andre relevante regler, som er nævnt ovenfor. Herved sikres en administrativ forenkling dels for dambrugeren og dels for miljømyndigheden, ligesom det i videst muligt omfang sikres, at sagsbehandlingen omkring dambrug også fremover kan ske samlet.

Til nr. 2

Bestemmelsen giver miljøministeren hjemmel til at udstede regler om samtidig sagsbehandling i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelser. Med hjemmel i den foreslåede ændrede § 41 b, stk. 1, 2. pkt. indføres en pligt for myndigheden til at gennemføre en revurdering af ferskvandsdambrugets miljøgodkendelse samtidig med sagsbehandlingen omkring genudstedelse af en vandindvindingstilladelse efter bortfald. Pligten til revurdering skal dog ske med respekt af den 8-årige retsbeskyttelse for miljøgodkendelser.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger forventes ligeledes fastsat regler om, at en regelmæssig revurdering af miljøgodkendelser for dambrug skal ske senest 10 år efter, at miljøgodkendelsen er meddelt. En sådan regel er der allerede i dag hjemmel til at udstede.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det foreslås, at der i naturbeskyttelsesloven indsættes en hjemmel for miljøministeren til at fastsætte regler om samtidighed i sagsbehandlingen, således at afgørelser efter naturbeskyttelsesloven i visse konkrete sager skal behandles og meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning.

Hjemlen tænkes anvendt til i en samlet bekendtgørelse for ferskvandsdambrug at fastsætte regler, der skal sikre samtidighed mellem eventuelle afgørelser vedrørende naturbeskyttelseslovens § 3 og tilladelser til samme dambrug efter anden relevant lovgivning, eksempelvis om, at en ansøgning om dispensation ikke kan behandles, førend samtlige relevante ansøgninger tillige er indgivet. Ændringen skal således som et af flere punkter medvirke til en administrativ forenkling af sagsbehandlingen i sager om ferskvandsdambrug. Der er ikke i øvrigt tilsigtet en ændring af praksis, og naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 3, forudsættes uændret at blive administreret restriktivt, også i forhold til dambrug.

Til § 4

Til nr. 1

Det foreslås, at der i vandløbsloven indsættes en hjemmel for miljøministeren til at fastsætte regler om samtidighed i sagsbehandlingen, således at afgørelser efter disse love i konkrete sager skal behandles og træffes samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning. I forbindelse med udstedelsen af en samlet bekendtgørelse om ferskvandsdambrug, tænkes hjemlen anvendt til at fastsætte regler om, at tilladelse til anlæg af stemmeværk efter vandløbslovens § 48 i dambrugssager eller påbud om fjernelse af stemmeværk skal meddeles samtidig med afgørelser til samme dambrug efter anden relevant lovgivning, og at ansøgning om tilladelse ikke kan behandles, førend samtlige relevante ansøgninger tillige er indgivet. Dette vil gælde både nye dambrug og eksisterende dambrug, men kun i den udstrækning at afgørelsen efter vandløbsloven vurderes at være relevant i den pågældende sag.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1.

I lov om vandforsyning m.v.,
jf. lovbekendtgørelse nr. 1026 20. oktober 2008,
som ændret ved § 38 i lov nr. 1336 af 19.
oktober 2008 og § 1 i lov nr. 1402 af 27.
december 2008, foretages følgende ændringer:

§ 22. Tilladelser til vandindvinding meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år. Tilladelser til indvinding af vand til vanding af landbrugsafgrøder og til dambrug kan dog med hensyn til grundvand højst gives for et tidsrum af 15 år og med hensyn til overfladevand højst for et tidsrum af ti år.

1. § 22, *stk. 1* affattes således:
»Tilladelser til vandindvinding meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år. Tilladelser til indvinding af vand til vanding af landbrugsafgrøder med hensyn til grundvand kan dog højst gives for et tidsrum af 15 år og med hensyn til overfladevand højst for et tidsrum for 10 år. Tilladelse til indvinding af vand til dambrug kan højst gives for et tidsrum af 10 år. «

2. I § 22 indsættes som nyt stykke:
»Ministerens kan fastsætte regler om frister for fornyelser af tilladelser til vandindvinding. «

3. Efter § 56 indsættes:
»§ 56 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om driften af vandforsyningsanlæg. «

4. Efter § 74 b indsættes:
»§ 74 c. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser efter loven i bestemte typer af sager skal meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning, herunder om genoptagelse af tilladelser. «

§ 86. Stk. 1...
Stk. 2. Vandindvinding, der foregår ved lovens ikrafttræden, og hvortil der efter den hidtidige lovgivning ikke har været krævet tilladelse, er fortsat lovlig. For anlæg, som efter deres art omfattes af § 19, er det dog en forudsætning, at

5. I § 86, *stk. 2*, ændres »§ 19« to steder til: »§ 20«.

grænserne i § 19 på 3000 eller 6000 m³ vand årligt ikke overskrides. For andre anlæg er det en forudsætning, at indvindingens omfang ikke forøges væsentligt.

§ 86. Stk. 3...

Stk. 4. Rettigheder efter stk. 1-3 gælder, for så vidt de ikke i forvejen er yderligere begrænset, kun for et tidsrum af 30 år fra lovens ikrafttræden. For rettigheder til indvinding af vand til vanding af landbrugsafgrøder og til dambrug er gyldighedsperioden dog med hensyn til grundvand højst 15 år og med hensyn til overfladevand højst 10 år efter lovens ikrafttræden. For dambrug, der er oprettet før 1. oktober 1974, er gyldighedsperioden med hensyn til overfladevand dog 25 år.

Stk. 5...

6. I § 86, stk. 4, 1. punktum indsættes efter »ikrafttræden«: »jf. dog § 86 a«.

7. »§ 86 a. Rettigheder efter § 86, stk. 1 og 2, der efter § 86, stk. 4 gælder på tidspunktet for denne bestemmelses ikrafttræden, gælder indtil 1 år efter den første vandplan i medfør af miljømålsloven er vedtaget. «.

§ 86 b. Endelige tilladelser til vandindvinding meddelt efter kap. 4, der udløber i perioden fra den 1. januar 2010 og inden den første vandplan i medfør af miljømålsloven er vedtaget, gælder indtil 1 år efter vedtagelsen af denne vandplan.«

§ 2

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006, som senest ændret ved lov nr. 251 af 31. marts 2009, foretages følgende ændringer.

§ 35. Stk. 1 ..

Stk. 2. Ministeren fastsætter nærmere regler om godkendelse af listevirksomhed, herunder hvilke oplysninger en ansøgning om godkendelse skal indeholde, samt i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår en godkendelse efter § 33 kan meddeles. Ministeren kan herunder bestemme, at der skal gælde særlige krav for bestemte virksomheder.

1. I § 35, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter ”listevirksomheder”: ”, og at sager om godkendelse af bestemte listevirksomheder skal behandles og afgørelser meddeles samtidig med afgørelse er efter anden relevant lovgivning”

§ 41b. Når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse efter dette kapitel, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller forbud imod fortsat drift, jf. § 41. Ministeren fastsætter regler om, at tilsynsmyndigheden regelmæssigt skal tage godkendelser af bestemte listevirksomheder op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41.

2. I § 41 b, stk. 1, 2. pkt. ændres ”regelmæssigt” til: ”regelmæssigt eller samtidig med relevante afgørelser efter anden lovgivning”

§ 3

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008, som ændret ved § 31 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 70 a indsættes før »*Internationale forpligtelser*«:

»§ 70 b. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser efter loven i bestemte typer af sager skal meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning. «

§ 4

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1043 af 20. oktober 2008, som ændret ved § 39 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 70 a indsættes før »*Ekspropriation og erstatning*«:

»70 b. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser efter loven i bestemte typer af sager skal meddeles samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning. «

